

Yangınlarda Sadece Binalar Yanmaz!

Geçtiğimiz Perşembe günü öğleden sonra, Akit Medya Grubunun Halkalı' da bulunan hizmet binasında çıkan yangın haberiyle sarsıldım. Bodrum katında başlayan yangın giderek büyümüş ve etrafına da sıçrayacak kadar ilerlemişti.

Son 2-3 yıldır ara sıra misafiri olduğum Akit TV'deki nezih ve samimi ortam, çalışan kardeşlerimiz, sunucu dostlarımız geldi aklıma. Sınırlı saatlerle bile kalsa, hem o mekana hem de mensuplarına karşı gelişen ünsiyet duygumla acılarını yüreğimde hissettim. Çünkü sadece bir bina yanmıyordu! Yıllarca sabır ve gayretle biriken kıymetli yatırımları, özveriyle çalıştıkları ekmek tekneleri, acı-tatlı anılarla değerlendirilen mekanları, başarı ve emeklerinin somut delilleri yanıyordu! Şükürler olsun ki can kaybı veya yaralanma olmadan yaşandı bu facia. Biricik ve en önemli teselli kaynağımız herkes için bu olsa gerek.

Ülkemizin yakın dönemindeki gelişmelere şahitlik etmekle kalmamış, en zor zamanlarda bile dik duruşunu göstermiş, inananların sesi ve savunucusu olmaya gayret etmiş bir medya grubudur Akit camiası. Elbette her kişi veya kurum gibi hatalı denilebilecek ve eleştirilebilecek kararları, yayınları veya tavırları olmuştur. Hangimizin yok ki? Şunu kabul etmek lazım, diğer bazı grupların başlangıçtaki beyanlarına karşılık yaşadığı ağır değişim, dönüşüm, savrulma veya tuhaflaşmayı sergilemediler en azından!

Bazı kronik müzmin muhaliflerin potansiyel saldırısına aldırmadan, neden Akit Medya Grubunu takdir ettiğimi en kısa şöyle izah edebilirim: Daha önce yöneticisi olarak temsilen katıldığım Türkiye Aile Meclisi Platformu veya şimdi Genel Başkan Yardımcısı olduğum USPUM adına katıldığım her yayında, özgürce haklı eleştirilerimi ve toplumun taleplerini dile getirme imkanını en çok verenler onlardı! Hükümetin hoşuna gitmeyebilecek olsa da mağdurların isteklerini ve sorun kaynaklarını anlatma fırsatını verenler onlardı! Hükümetin olmaz dedikleri zamanlarda dahi, Emeklilikte Yaşa Takılanlardan başlayarak, şimdilerde Ehliyet Affı meselesini defalarca dile getirme şansı verdiler! Birileri gibi "ama onlar alkol almış" kaba yargısıyla çemkirmeden anlamaya, dinlemeye, gerçekten

mağdur kalınan veya adaletsiz olunan noktaları görüp, çözüm için destek vermeye razı oldular! Bu açıdan şimdiye kadar şahit olduğum en demokratik ve özgürlükçü ekranların başında geliyorlar. Böyle bir kurumun, ülke mağdurları için nefes alınan bir ekranın zarar görmesine nasıl üzülmem?

Emekli bir Sivil Savunma Amiri ve AFAD Eğitmeni olarak, mevcut bilgiler ışığında olayı dışarıdan değerlendirdiğimde; Yangının çıkış anına kadar olan kısmında Akit Medya Grubunun, yangın ihbarından sonraki müdahale kısmında ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye grubunun önemli hata ve eksiklerinin hissedildiğini üzülererek söyleyebilirim. Gazete ve TV hizmet binasının bodrum katında yoğun kimyasal ve yanıcı madde içeriği bulunan halı üretim atölyesi ve deposunun bulunması kritik bir risk ve hatadır. Yangının başlamasını zamanında fark edecek merkezi yangın algılama ve söndürme tertibatının eksikliği de büyük bir eksiklik olarak göze çarpıyor. İBB İtfaiye grubunun yangın ihbarına 10 dakika içinde gelmesine karşılık, yetersiz teçhizat ve deneyimsiz personel yüzünden adeta yangına seyirci kalması da kabul edilemez bir hata ve soruşturulması gereken sıkıntılı bir durumdur. Bütün sıcak görüntü ve yorumlarda İtfaiye grubunun yetersiz kalan donanımı ve olayı yönetemediği açıkça ifade ediliyor. Oysa yanan bina kule değil, standart bir yapı ve yangının ana kaynağı da ulaşımı da bodrum gibi kolay bir yerdeydi. İnsan, bu beceriksizliğin ardında bir kasıt mı vardı diye sormadan edemiyor!

Bu faciadan Akit Medya Grubu ve İBB İtfaiyesi başta olmak üzere, hepimizin çıkaracağı büyük dersler var! Yangın ve deprem gibi afetlere karşı sağlam tedbirler almak, acil müdahale ve tahliye planlarını tatbikatlar eşliğinde güçlü kılmak, zaman hassasiyeti yüksek afetlere karşı daha iyi ekip ve teçhizatları kurmak zorundayız. Tedbir almadan tevekkülde bulunmak akıllı Müslümanların yapacağı bir iş değildir. İnsan hayatı, can ve mal güvenliği de her türlü siyasi çekişmelerin üzerinde kalması gereken özel alanlardır. Kamu kurumlarına karşı güven sarsıldığında yaşanabilecek kaoslardan korunmalıyız. Son deprem felaketinde yaşanan can sıkıcı olayların, Kızılay'ın kan stoklarını kritik seviyenin altına düşürecek kadar etkilediğini gördük hep birlikte! İnsanlar imdat istediğinde, İtfaiye bizi gerçekten kurtarır mı diye akıllarından bile geçirmemeli! Lütfen bazı değerlerimizin ve doğru algılarımızın bozulmasına meydan vermeyelim!

Akit Medya Grubuna çok büyük geçmiş olsun diyerek, daha güzel, daha kaliteli, daha güvenli, daha bereketli bir hizmet binasına kavuşmalarını canı gönülden diliyorum. Yüce Allah tekrarından, benzerinden ve beterinden cümlemizi muhafaza eylesin! Amin...

İhmal Edilen Kahramanlar-3: #Assubaylar

İhmal edilen kahramanlarımızla ilgili seride, Güvenlik Korucusu ve Uzman Çavuşlarımızdan sonra Assubaylarımızı da yazmasam eksik kalırdı! Nitekim onlardan da böyle bir talep ve beklenti bilgisi gelince yazmam şart oldu.

Başlıktan itibaren neden astsubay değil de assubay yazdığuma gelince, aslında Türk Dili kurallarına göre zaten söylenmeyen ve asbaşkan, asteğmen kelimelerinde olduğu gibi düşmesi gereken t harfinin, 1983 yılında darbeci generallerin özel baskısı ile TDK sözlüğünde yer almaya başladığını öğrendikten sonra, zorbalara karşı bir tavır olarak assubay ifadesini kullanmayı tercih ettim.

Bu yazıyı hazırlarken önemli ölçüde faydalandığım emekliassubaylar.org sitesindeki yazı ve raporları okuyunca, assubayların yaşadığı sorunların Sağlık Bakanlığında çalışan Hekimler ve hekimler dışında kalan sağlık profesyonelleri arasındaki çarpık, dengesiz ve haksız modelle örtüştüğünü üzülererek gördüm. Emekli bir sağlık personeli olarak, yaşadığım ve gördüğüm asimetrik tavır ve dayatmaların benzerini, assubay kardeşlerimiz de Türk Silahlı Kuvvetleri ve Milli Savunma Bakanlığı içinde yaşıyorlar. Sağlık Bakanlığı doktor bakanlığı olarak görülür ve hissedilir. Demek ki Milli Savunma Bakanlığı da subay bakanlığı olarak yaşıyor mensuplarına.

Assubayların TSK içinde subaylara oranları yaklaşık 1'e 4'dür. Subayların 4 katı olan sayısal varlıkları kuru bir çoğunluk olmayıp; hava, deniz ve kara unsurlarımızda bütün sistemlerin ve askeri organizasyonların işletilmesinde ana omurga hükmündedir. Assubaylar olmadan uçaklarımızın bakım ve uçuş emniyeti, gemilerin işletilmesi, askeri lojistik ve karargah işlerinin yürütülmesi, emir komuta zincirinde er ve erbaşların sevk ve idaresi yapılamaz. Bu durum tıpkı yataklı sağlık hizmetlerinin tek başına hekim dostlarımızca verilemeyeceğine benzer. Ortalama 1500 kişilik bir hastanede yaklaşık 250 Hekim görev yapar. Geri kalan 1250 kişi 39 meslek ve bransa dağılan sağlık hizmetleri sınıfı profesyoneller ile idari ve destek personelleridir. Sağlık hizmetleri bir ekip çalışması ürünüdür. Hekim dostlarımızın varlığı ve değeri tartışılmaz olmakla birlikte, sağlık personelinin haksız uygulamalara maruz kalmalarına yeterli ve ahlaki bir dayanak değildir. TSK içindeki subaylarımızın durumu da buna benziyor. Çok önemliler ve sıralı düzende konumlarına uygun yapılanmaya gidilmesi gerekir. Ancak TSK'nın diğer asli unsurlarına karşı anormal bir ayrımcılık ve haksızlık nedeni olmamaları gerekir. Ölçü kaçınca adalet, iş ve iç huzuru, mesleki tatmin ve gelişme arzusu kaybolur gider. TSK gibi vatani savunan, her an şehadet ve gazilik ihtimali ile hizmette bulunan

kahramanlar topluluğunun her türlü fitne, ayrımcılık ve haksızlıktan uzak tutularak mükemmel şartlarda ve huzurla görev yapmalarını temin etmemiz gerekir.

Öyleyse assubay kahramanlarımız ne istiyor?

-En başta adeta Hindistan'daki kast sistemi gibi sınıfsal üstünlük ve ayrımcılık tavırlarından sadece muvazzaflar arasında değil, eş ve çocuklarının sosyal hayatına kadar uzanan etkilerinden de kurtulmak ve temel insani değerlere sahip olduklarını hissederek çalışmak istiyorlar. Hiyerarşik zincirin emir komuta disiplin gereğinin ötesinde, üstünlük ve tahakküm yaklaşımının düzelmesini bekliyorlar.

-Diğer kamu çalışanları gibi, emekleri ve fedakarlıkları dikkate alınarak layık görülen maaş, tazminat ve emekli aylıklarında, subaylar ile aralarında oluşan korkunç uçurumun daralmasını, makul seviyelere çekilmesini istiyorlar.

-Çağın gereği olarak yükselen eğitim seviyeleri ve yetkinliklerinin askeri mevzuatta karşılık bulmasını, artık yüksek lisans ve doktora yapmanın neredeyse sıradanlaştığı bu devirde, halen 2 yıllık önlisans seviyesinden başlatılan kariyer hatlarının kısır ve yetersiz bırakılmasına net çözüm talep ediyorlar.

-Lojmanlar, ordu evleri ve sosyal tesislerden sayılarına uygun oranlarda yararlanma imkanlarının verilmesini, sayıca zaten az olan subaylara çok yüksek oranlar verilerek hemen hepsine kullanma şansı tanınırken, assubay ve diğer askeri personele sayılarına oranla çok yetersiz kullanım hakkı verilmesi gibi haksızlıkların giderilmesini istiyorlar.

-Milli Savunma Bakanlığının assubay kardeşlerimize de yeterince sahip çıkmasını, OYAK işletmelerinde ve yatırımlarında katkıları ölçüsünde görev ve yararlanma imkanı sağlanmasını bekliyorlar.

-Subaylığa geçiş ve diğer kariyer basamaklarının daha adil ve objektif kriterlerle sunulmasını, kişisel hırs ve ego tatmin aracına dönüşen disiplin yönetmelikleri ile cezalandırma sistemlerinin evrensel askeri hukuk standartlarına çıkarılmasını gerekli görüyorlar.

-Sağlam raporu alarak katıldıkları TSK içinde görevdeyken hastalık veya sakatlık gibi bir sorunda re'sen sağlık raporları ile emekli edilmeleri sürecinin zaten sıkıntılı olan hallerine ayrı bir eziyet katmadan, emsallerinin ulaşabildiği derece ve kıdem şartlarında işletilmesini istiyorlar.

Kısacası,

Assubay kardeşlerimiz de diğer kahramanlarımız gibi, ayrımcılığa ve haksızlığa maruz kalmadan huzurla görev yapmayı, eğitim ve liyakatlerini yükseltme azmiyle gösterdikleri çabalarına karşılık bulmayı istiyorlar. Makul gelen taleplerini desteklemek zorundayız. Çünkü onların her birisi merhum Ömer Halisdemir gibi birer kahraman ve şehit adaylarıdır! Şehitlerimizi ve emanetlerini incitmeyelim, Peygamber Ocağı bilinen kahraman ordumuzda birlik ve beraberliği adaletle, disiplinle yüceltelim olmaz mı?

İhmal Edilen Kahramanlar-2: #UzmanÇavuşlar

Askerlik, bu coğrafyada yaşayan milletimizin, imanla perçinlenen vatan sevgisiyle yaptığı bir görev ve kadim yeteneğidir. Peygamber Ocağı bildiğimiz ordumuzda görev almak, her gencimiz için bir olgunlaşma ve evlilik gibi hayati sorumluluklar öncesinde esaslı bir eğitim fırsatıdır. Askerlik sırasında milli birlik ve beraberlik uygulaması fiilen yaşanır, çok farklı iklim ve yörelerden gelen gençlerimiz birbirlerini ve ülkemizin o köşelerini tanıma imkanı bulur.

Sevgili Babam askerliğini 24 ay yani tam 2 yıl yapmıştı. Ben de 2003 yılında asker iken 18 aydan 15 aya inmiş ve silahaltında bulunan bizler de 15. ayda ilk kez terhis ediliştik. 2019 yılından itibaren zorunlu askerlik süresi 6 aya indirildi.

Askerlik süresinin kısaltılmasının elbette çok önemli nedenleri var. İnsan ve maddi kaynaklarda israfın önlenmesi, muharebe teknolojisindeki gelişmeler ve kalıcı uzmanlık ihtiyacı, vuruş gücü ve hareket kabiliyeti daha yüksek olan esnek ve dinamik profesyonel ordu yapısına geçilmesi gibi ana başlıklarda derleyebiliriz. Gerilla eğitimi olarak düzensiz ordu taktikleriyle terör faaliyetlerinde bulunan hainlerin karşısına, arazi ve çatışma deneyimi düşük, standart eğitilmiş erlerimizin çıkması içimizi dağlayan şehit ve gazi haberlerinin çok olmasına neden oluyordu. Bunlar için de sağlam tedbirler alınmalıydı.

Uzman Çavuşlar, Türk silahlı Kuvvetlerinin (TSK) profesyonel ordu yapısına geçmesinin en önemli aşamasını sağladılar. 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu ile belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından seçilen gençlerimiz, sözleşme imzalayarak “Uzman Çavuş” unvanı ile kahraman ordumuzda göreve başladılar. Bugün için sayılarının 75.000 civarında olduğu biliniyor. Askerliğini

yapan veya terhis olanlardan, ilk beş yıl içinde 27 yaşını geçmeyenlerin arasından seçilerek, en az 2 en fazla 5 yıllık sözleşmeler ile 52 yaşına kadar sözleşmeli statüde hizmet verebiliyorlar.

Ordumuzda Uzman Çavuşların etkin olmasıyla çatışma bölgelerindeki can kayıplarımız azalmış, personel eğitim ve ikame maliyetimiz düşmüş, silah ve teçhizatların verimli kullanımı artmış, ordunun operasyonel yeteneği yükselmiştir. Her şeye rağmen, halen en fazla şehit veren, gazi olan kahraman ordu grubumuz Uzman Çavuşlardır. Çünkü onlar, bazen yanlarına katılan Güvenlik Korucuları ile birlikte en ön saflarda savaşan yiğitlerimizdir.

Ordumuz için bel kemiği gibi hayati bir görev üstlenen Uzman Çavuşların, oldukça zayıf ve eksik kaldığı için aleyhlerinde işletilen mevzuatı vardır. Kadrosuz görev almaktan kaynaklanan eksik özlük hakları nedeniyle genelde moralleri bozuk, huzursuz ve endişeli olduklarını sağır sultan bile duydu artık! Ben de sorunlarını dile getirmek ve çözümüne katkı vermek üzere, bu yazıyı yayınlamayı kahramanlarımıza karşı önemli bir borç bildim!

Uzman Çavuşların statüsünü tanımlayan hukuki zeminin zayıflığı, Ordu içinde maruz kaldıkları idari sıkıntıların temel dayanağıdır. Yaşadıkları kronik sorun ve dışlanmaların ana sebebi budur. O yüzden dertlerini ayrıntılı anlatmak yerine, yapılması gerekenleri sıralayarak mutlak ve kalıcı çözümü hızla tanımlamış olalım:

-3269 sayılı kanun adı ve içeriğiyle revizyona girmelidir. Uzman Çavuşlar için “erbaş” ifadesi kullanılmamalıdır. Kanunda 7.maddede geçen “*Uzman erbaşlar istihdam edildikleri kadro görevleri ile beraber Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda erbaşlar için belirtilen görevleri de yaparlar.*” ibaresinin Uzman Çavuşları değil varsa sözleşmeli erbaşları kapsamı sağlanmalıdır. Bu maddeye dayanarak Uzman Çavuşların birliklerinde maruz kaldığı kötü muamele, mobbing vb. davranışların önüne geçilmelidir.

-Uzman Çavuşların görev, nöbet, sağlık, rütbe-kıdem, izin, lojmanlar, orduevi ve sosyal tesislerin kullanımı, kurs-ödül, disiplin, sicil, eğitim yönetmelikleri ya hiç yok veya oldukça eksik ve yetersiz maddelerden ibarettir. Bu durum Uzman Çavuşların her birlik ve komutanlıkta farklı ve keyfi davranışlara, Subay ve Astsubay ordu mensuplarına karşı bariz dışlanma ve ayrımcılığa maruz kalmalarına neden olmaktadır. Bu sorunların standart çözümü adil ve eksiksiz düzenlenmiş yönetmeliklerin hazırlanarak hızla yürürlüğe konulmasıdır.

-Esasen Uzman Çavuşlar sözleşmeli değil, TSK’nın temel personel gruplarından birisi olarak kadrolu istihdam edilmeli ve Devlet Memurluğunun getirdiği doğal hak ve yükümlülükler ile donanmalıdır. Kadrolu çalışma ile yukarıda sıralanan eksik ve sorunların büyük bir kısmı zaten giderilmiş olacaktır. En başta iş güvenliği ve sürekliliği, sağlık sorunları ile sahada aktif görev yapamadığında, alternatif görev alanları ve Subay-Astsubay personelin idari görevlerine katılarak yüklerini hafifletme gibi faydaları olacaktır.

Sonuç olarak, Uzman Çavuşlarımızın sorunları bir yazıya sığmayacak kadar geniş ve derindir ancak, sadece bu 3 çözüm ile dahi büyük bir kısmını gidermek mümkündür! Canlarını halkımız ve vatanımız için seve seve ortaya koyan bu kahramanlarımızı en temel insani ve çalışan haklarından mahrum bırakmak ne bizlere ne de Güçlü Devletimize yakışır! Devletimize kayda değer bir maliyeti bile olmayan bu tedbirleri almaya, huzurla ve güvenle görev yapmalarını sağlamaya değmez mi Dostlar?

İhmal Edilen Kahramanlar-1:

#GüvenlikKorucuları

Köy ve Mahalle Muhtarlıkları, Devlet yapılanmasının ve temsiliyetinin taşradaki en uç noktalarıdır. 442 Sayılı Köy Kanunu ile kırsalda yaşam şartlarına uygun güvenlik tedbirlerini almak için, 1985 yılında yapılan düzenleme sonucu silahlı **Köy Korucuları** ihdas edilmiştir. Köy Korucularının temel fonksiyonu ikamet ettikleri köyün güvenliğini sağlamak, terör vb. olaylarda meşru savunma ve asayiş temin etmektir. Korucular, Köy Muhtarının teklifi, Kaymakamların kabul ve onayı sonrasında Jandarma Bölük Komutanlıklarının emir ve komutasında görev alırlar. Valilerin teklifi ve İçişleri Bakanlığının onayı ile de başlayabilirler.

Silahlı Köy Korucuları, terör tehdit ve saldırılarının yoğunlaştığı Doğu-Güneydoğu illerimizde sivillerin korunması, can ve mal kaybının en aza indirilmesi gibi amaçlar için geçici olarak düşünülen bir yapılanmaydı. Ancak terörle mücadelenin öngörülenden uzun sürmesi, bölgede yaygınlık ve derinlik kazanması geçici niyetle başlatılan bu uygulamanın kalıcı ve kurumsal hüviyete dönüşmesine neden oldu.

Köy Korucuları sadece bulundukları köylerle sınırlı görev ve sorumluluğa sahipken, yapılan mevzuat güncellemeleri ile **Güvenlik Korucuları** adını aldılar. Güvenlik Korucuları günümüzde Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) personeline uygulanan çalışma ve disiplin şartlarına tabi olarak görev yapıyorlar. Koruculardan aynı asker gibi göreve hazır, her türlü şart ve koşullarda hizmet verecek, ihtiyaç duyulan vazifeleri yapacak durumda olmaları bekleniyor.

Nitekim Güvenlik Korucuları karakol ve kule nöbetlerine çıkıyor, yol ve ulaşım güvenliği hizmetlerine katılıyor, Suriye gibi yurtdışı harekatlara gidiyor, afet ve acil durum hallerinde kurtarma faaliyetlerinde en ön saflarda cansiperane çalışıyorlar.

Doğu ve Güneydoğu bölgesinde 26 ilimizde toplam 58.500 kadar Güvenlik Korucusu aktif görev başında bulunuyor. Şimdiye kadar yaklaşık 2.000 şehit verdiklerini, 3.000 civarında gazileri olduğunu söylüyorlar.

Diğer Güvenlik personelimiz tayin veya görev süresi bittiğinde ayrılıp gidebilirken, Güvenlik Korucularının böyle bir seçeneği olmadığı için, ömür boyu ve aileleri ile birlikte teröristlerin hedefi olarak baskı ve endişe altında yaşamak zorunda kalıyorlar. Yani Koruculuk çıkışı olmayan belde misali tek taraflı ve tehlikeli bir tercihtir. Vatan sevgisiyle ve ailelerin korunması amacıyla bu tehlikeleri bilerek göğüsleyen kahramanlarımızın durumu iyi anlaşılmalıdır.

Güvenlik Korucularının görev ve sorumlulukları giderek daha ağır, sabit ve kurumsal bir boyuta ulaştığı, diğer resmi güvenlik güçlerinden fiilen bir farkları kalmadığı halde, maaş ve özlük hakları yerinde saymış, mensuplarını sağlıklı ve huzurlu bir hayat süremez hale getirmiştir!

İşte acilen düzeltilmesi gereken hususlar şunlardır:

-Güvenlik Korucuları, kapsamı dar ve güncelliği yetersiz olan Köy Kanunu bünyesinden çıkarılarak, 772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri kanunu gibi özel bir yasa ile “Kır Bekçileri” vb. unvanla kadrolu kurumsal bir hüviyete bağlanmalıdır.

-Ayrı bir yasası olana kadar Güvenlik Korucularının maaşları en az Çarşı-Mahalle Bekçileri seviyesine çıkarılmalı ve Bekçilere sağlanan tayin ve izin gibi tüm özlük hakları Güvenlik Korucularına da verilmelidir. Emeklilik ikramiyeleri ve maaşları da en az Bekçiler seviyesinde tutulmalıdır.

-Emniyet ve Askeri personelin emeklilik hesabında dikkate alınan yıpranma payı indirimleri Güvenlik Korucularına da uygulanmalıdır. Görev ve iş emirlerinde 50 yaş üzerine özel değerlendirmeler yapılmalıdır.

-Emekli olan Güvenlik Korucularının yerine talepleri olması halinde, ailelerinden en az 1 bireyin Güvenlik Korucusu olarak istihdam edilmesine öncelik verilmelidir. Çünkü bu çözüm Korucu ailesinin meşru güvenlik ve korunma ihtiyacını karşılamış, fiilen terör hedefi olan ailelerin ekonomik ve sosyal darlığa düşmesini önlemiş olacaktır.

-Güvenlik Korucularının hizmet sırasında ihtiyaç duyduğu kimlik sorgulama, suçluyu alıkoyma vb. güvenlik odaklı yetkileri ayrıntılı tanımlanarak verilmelidir.

-Başka bir işle uğraşmaları yasak olduğundan, kırsal bölgede geçim zorluğu yaşayan korucu ailelerinin temel ihtiyaçlarına destek amaçlı sosyal yardım imkanları belirli seviyelerde ve sürekli olarak sağlanmalıdır.

-Diğer kamu güvenlik personeline STK/Sendika kurma ve üye olma hakkında uygulanan hak ve yasaklar, Güvenlik Korucuları için de geçerli olmalı. Korucu olmayan kişilerin bu konulardaki istismarı önlenmelidir.

Sonuç olarak;

Güvenlik Korucuları, kahraman silahlı kuvvetlerimizin en uç birimleri olarak yıllardır Milletimize ve bölge halkına hizmet ediyor, nöbet tutuyor, savaşıyor, yaralanıyor veya şehadet şerbetini içiyorlar! İlk başta geçici oldukları hesap edilerek dikilen görev elbiseleri, artık hem dar geliyor hem de her yerlerini kapatamayarak üşütüyor! Kadrolu kahramanlarımızdan farksız ve eksiksiz hizmet veren Güvenlik Korucularımızı da görmek ve durumlarına uygun çözümler geliştirmek zorundayız! Milletimiz ve Devletimiz bunu yapmaya razı ve imkanı da yeterlidir Elhamdulillah! O halde, şimdi bir müjde vermenin tam zamanı değil mi Sayın Cumhurbaşkanımız?

Memurların Durumu Devletimize Yakışıyor mu?

Emeklilikte yaşa takılanların, yaşla ilgili mağduriyetlerini önemli ölçüde kaldıran 7438 sayılı kanun Mart 2023'de yürürlüğe girdi. Doğal olarak hazırda bekleyen 2 milyona yakın vatandaşımız Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) hemen başvuruda bulundu. Büyük bir yığılma, işgücüne orantısız talep ve huzursuz sesler yükseldi. Şimdiye kadar dikkatleri çekmeyen memur sorunları SGK özelinde mercek altında belirdi.

SGK'nın yüzde 50 norm kadro eksiğiyle çalışması, KPSS atamalarında kendi branşında bekleyen mezunların yok sayılması, 4001 kodu yüzünden gelerek pervasızca kadro yakan fırsatçıların istismar alanına dönüşmesi, memurların neredeyse asgari ücret seviyesine inen taban maaşları ve düşük mesai ücretlerinin hoşnutsuzluğu, aynı kurumda çalışan işçi kadrolu personel ile aralarındaki görev/ücret uygunsuzluğu, 666 sayılı KHK sonrası azaltılan haklarının geçmeyen acısı ve buna benzer daha nice ayrıntılı sıkıntılar var.

Bu yazımda SGK dışında diğer kamu personelinin de yüzleştiği sorunlara dikkat çekmek istiyorum.

En başta maaş sorununu dile getirmek lazım. Çok değil bundan 8 yıl önce 2015'de vasıfsız işçiler için ödenecek en düşük maaş yani Asgari Ücret 1.000,54 TL iken ortalama memur maaşı 2.407 TL idi. Yani 2,41 kat fazlasıydı. 2023 yılına geldiğimizde 8.506 TL'ye yükselen asgari ücret karşısında, memur maaş ortalamasının 11.848'de kaldığını ve aradaki farkın da 1,39'a kadar gerilediğini görüyoruz. Bu rakamlar bize bütün memurların alım güçlerinin gerilediğini, eğitim ve deneyimle kazandıkları, KPSS gibi zor sınavlardan güçlükle seçilerek geldikleri kadroların emek değerinin iyice düştüğünü gösteriyor! Kaldı ki Yardımcı Hizmetler Sınıfı gibi memurların durumları daha da fena facia halini aldı! Önceden taşeron şirket işçisi olarak çalışan bazı kardeşlerimiz 2018'den itibaren kadrolu Sürekli İşçi olmaya başladığında ve İş-Kur üzerinden yenileri atandıklarında kazandıkları hak ve maaşlar, YHS grubu memurları çoktan geldi geçti! Kamu kurumlarında ekonomik ve psikolojik dengesizlikler yaygınlaştı. İş huzuru bozuldu.

Memur maaşlarının ülke genelinde düşmesi aynı şekilde emeklilerin de geçim sıkıntısı yaşamasına neden oldu. Asgari ücretten düşük emekli maaşı alan büyüklerimiz var! Asgari ücretlerde yapılan zamlara ve piyasada tırmanışa geçen fiyatlara bakılınca, bu yılın başında memur ve emekliler için yapılan yüzde 30'luk zammın etkisi saman alevi gibi kısa ve cılız kaldı! Hükümetin bütün çağrılara rağmen memur ve emeklilerini sefalete itmesi anlaşılır bir durum değildir. TÜİK makyajlı enflasyon verilerinin bile saklayamadığı bir gerçeğe karşı karşıyayız! Kamu harçları ve vergilere gelen yüzde yüzün üzerindeki zamlar da bu gerçeğin ispatıdır. Zorunlu araç ve asansör muayene ücretlerine yapılan fahiş zamlar bile dikkate alındığında gerçek durum sansürsüz görülebilecektir.

İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerin dışında, şimdilerde deprem bölgesindeki kentlerde tırmanışa geçen ev kiralari da yaşanabilir olmaktan çıkmıştır. Asgari ücretin üzerine çıkan kiralar karşısında Hükümet yetkililerinin altı boş tembih ve ayıplama ifadelerinin dışında bir gelişme veya önlem alınmamış, insanlar açgözlü piyasa fırsatçılarınin olmayan insafına terk edilmiştir! Büyükşehirler memurlar için adeta sürgün yerine dönmüştür. Üst makamlara verilen büyükşehir gösterge farkları daha yüksek oranlarda alt seviye memurlar için de mutlaka verilmelidir.

Aynı kurumda aynı işi yapan ama unvanı karmaşık, maaşları dengesiz kamu personeli bulunmaktadır. Ayrıca devletin bizzat kendi çıkardığı mevzuatın arkasından dolanırcasına meşrulaştırarak yaygınlaştırdığı, hakka ve hukuka uymayan, mensuplarını mağdur eden, mesleki değer ve haysiyetlerini yok eden ücretli öğretmen/ekdersli meslek elemanı/fahri hoca/usta öğretici/EYS antrenörü gibi kadrosuz köleden beter, izin hakları verilmeyerek sefil edilen, emeklilik hakları eksiltelen, kısaca ücretli denilen kamu adına yüz karasına dönen personel grubu da vardır!

Düşünebiliyor musunuz? Öyle kamu personelimiz var ki; Öğretmen unvanı verip derslere sokuyoruz ama öğretmen kimliği vermeyip öğretmenevinden hizmet almasını bile yasaklıyoruz! Depremden zarar gören öğretmen listelerine adlarını yazmıyoruz ama terörden şehit olunca okullarımıza isimlerini veriyoruz! Meslek öğretirken Usta Öğreticilere Hocam Allah razı olsun diyoruz ama özlük haklarına gelince siz kimsiniz diyoruz! Kur'an öğretmesi için çocuklarımızı Fahri Hocalara emanet ediyoruz ama meşru kadrolarını vermekten ısrarla imtina ediyoruz. Aile Bakanlığındaki hemen her işte kadın-erkek meslek uzmanlarını çok düşük ekders ücreti tabanlı maaşla çalıştırıyoruz, halkımıza aile desteği vermelerini istiyoruz ama kendi aileleri için ölüm, hastalık, doğum, süt gibi izinleri vermiyoruz! Aralarında Milli sporcularımız da bulunan, gençlerimizi sporla tanıştıran EYS Antrenörlerimizi tepe tepe kullanıyor ama en basit kadro ve özlük haklarından mahrum bırakıyoruz!

Bir kısım taşeron personelimiz de var ki durumları yedi düvel destan olur! Taşerona kadro denilerek ilan edilen ama ne yazık ki Belediye Şirketlerinde sahipsiz işçi kalan kardeşlerimiz var. Kadrosuz işçilere kıyafet verilerek yasalara aykırı şekilde çakma İtfaiye, çakma Zabıta gibi çalıştırılan, görevde şehit olduklarında düz ölü sayılan dertli taşeronlarımızdır onlar. 1000 yıllık sağlıkçıları bile mesleğinden koparıp ASM Grup Elemanı ucubesine çeviren tuhaf uygulamalarımız var! Taşeron derdinin girmedığı kurum neredeyse yok gibi.

Güvenlik kuvvetlerimiz arasında mağdur kalan, kendilerini yeterince ifade edemedikleri için göz ardı edilen kahraman Güvenlik Korucularımız ve Uzman Çavuşlarımız var mesela. Onların durumunu da ayrı yazılarda işleyeceğim kismetse.

Özetle söylemek gerekirse, kamuda çalışan ücretli, taşeron, memur tüm personelin kapsamlı bir reform ile standart hale getirilmesi, maaş seviyelerinin eğitim, deneyim, liyakat ve hiyerarşik düzene göre yeniden yapılandırılması, çalışan memurların ve emeklilerin asgari ücret karşısında eriyen maaşlarının acilen iyileştirilmesi gereklidir. Devlet kendi personelinin hakkına riayet etmez ve koruyamazsa halkından ne kadarını bekleyebilir?

EYT Yangınıını SGK Personeli Nasıl Söndürsün?

Cennet Vatanımız Türkiye, 2021 yılı Mayıs ayında anormal şekilde başlayan büyük Orman Yangınları ile adeta kavrulmuştu! Toplam 299 yangın bölgesinde 8 insanımız vefat etmiş, 1500'den fazla insanımız yaralanmış, bilinmeyen sayıda yaban hayvanları ve yüzlerce besi hayvanı yanarak veya dumandan boğularak telef olmuştu. Bazı yerleşim merkezleri komple tahliye edilmek zorunda kalmış ve sonra yeniden yapılmıştı. Bu yangınlar fırtınası Ağustos ayı ortasına kadar sürmüştü.

2021 Orman Yangınları onca hazırlığımıza rağmen sayıca çok yetersiz ve aciz kalmamıza neden olacak kadar yaygın ve etkiliydi. Resmi İtfaiye teşkilatlarımız ve diğer kamu imkanlarımız her yerde varlık gösteremez ve yangının korkunç ilerleyişine engel olamaz durumdaydı. Allah bir daha böylesi afetlerle bizleri imtihan eylesin, zarar ve dehşetlerinden muhafaza eylesin!

Yürürlüğe girdiği 1999 yılından itibaren, çalışan bütün vatandaşların hayatını alt üst eden 4447 Sayılı kanun ile hukuk literatürümüze Emeklilikte Yaşa Takılanlar kısaca EYT adlı bir mağdurlar grubu girdi. Artık 15 milyon civarındaki SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı sigortalısı personelin hepsi EYT'li olmuş ve emeklilik hakları geriye dönük işletilen 4447 sayılı kanun ile gasp edilerek 58-60 yaşlarına atılmıştı. Cennetmekan Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın sayesinde bu kanun Anayasa Mahkemesine verilince bu hak gaspı iptal edilerek yine Hükümetin dahli ile kademeli yaş emekliliği getirilmişti. Artık insanlar girdiği şartlarda değil, kanunda verilen kademe yaşlarına geldiğinde emekli olabildiler. Bu zulüm dayatması ve uygulaması 2023 yılı Mart ayına kadar sürdü!

EYT havuzunda bekleyenler yaşı geldikçe ayrıldığı için geriye 4,5-5 milyonluk bir grup kalmıştı. Mart 2023 TBMM'de onaylanan 7438 Sayılı Kanun ile EYT mağdurlarının gasp edilen haklarının yaşla ilgili önemli bir bölümü geri verildi. Artık emekliliklerinde kademeli yaş şartı aranmayacaktı. Kısmi emeklilik hakkını içeren 50-55 yaş hakkı yine verilmedi ve bazı insanlar yine hüsrana uğradı. Yaş engeli ortadan kalkan 2,2 milyon civarındaki çalışan veya işsiz SGK'lı için bir anda emeklilik hakkı doğunca SGK ofislerinde devasa bir müracaat seferberliği yaşandı ve adeta dev bir yangın gibi her yere yayıldı!

SGK merkez ve şubelerindeki personelin durumu, devasa orman yangınına karşı elinde bahçe sulama hortumundan gelen cılız suyla müdahale etmesi beklenen İtfaiye Erinin dramı gibi oldu! Çünkü istenen iş ve beklenen tamamlanma süresi anormal derecede orantısız, personel sayıları ve kapasiteleri yetersiz, gayret göstermeleri için motivasyon dayanakları boş ve hamasetle doldurulan kuru gazdan ibaretti!

Düşünebiliyor musunuz? Aylık dosya kapatma kapasitesi 500-600 civarında olan bir SGK şubesine Mart ayında yapılan müracaat sayısı 35 bin kadar olursa bu talebi nasıl ve ne kadarlık süre içinde gerçekleştirebilirler? Bu kapasite ile tüm başvuruları eritmeleri 58 ay sürer! Olağanüstü bir gayret ve fazla mesai ile tempolarını iki katına çıkarmaları halinde bile 25-26 ay sürebilecek bir iş yoğunluğundan bahsediyoruz. Üstelik bu sürede yeni eklenecek dosya ve diğer işlerde hariç sayılırsa!

Öğrendiğimiz kadarı ile SGK zaten yüzde 50 eksik norma kadro personeli ile çalışan bir yapıda bulunuyor. SGK işlemlerini yapıp dosya kapatan her bir memurun en az birer avukat kadar İş Kanunu ve SGK mevzuatına hakim olması, mükemmel analiz yeteneği geliştirmesi, bilgisayar yazılımlarını mükemmel kullanması gerekiyor! Yani masa başına oturan bir memur anında SGK işlemleri yapabilecek yetkinlikte olmuyor. SGK içinden veya dışından yapılacak personel takviyelerinde de bu durum geçerlidir.

Zaten sayıca yetersiz bulunan SGK çalışanlarının özlük haklarını 666 Sayılı KHK ile tırpanlayarak daha da sıkıntılı hale getirmişiz! Daha iyi şartlar beklerken kötüye doğru gitmek adeta birer EYT sendromu gibi olmuş bu arkadaşlarda! Eşit işe eşit ücret düsturunu bile tatile çıkardığımız için moral ve motivasyonları yerlerde sürünüyor! Aylık fazla mesai saatini 50'den 100'e çıkararak sırtlarında kamçı şaklatmamızı bile kazanım diye göstermeye kalkan uyanık siyasi ve bürokratların diyarındayız! Sanki SGK personeli insan değil de 24 saat çalışabilecek robot gibi algılıyoruz artık!

SGK Kurumu çalışanlarının özel bilgi ve donanımla hazırlanması gerektiği için 2 yıllık Sosyal Güvenlik Ön Lisans okulları açmışız ama Memur alımlarında 3004 nolu kodlarını tanımlamayıp SGK dışında çalışma imkanı pek bulunmayan bu gençleri yokluğa mahkum ediyoruz! Madem hiç atama yapmayacaktınız Sosyal Güvenlik bölümünü neden açtırıp gençlerin hayalleriyle oynadınız ey Yetkililer?

İdari kadrolar için özel kurulan İktisat ve İdari Bilimler Fakültesinden (İİBF) mezun olan yüzbinlerce gencimiz KPSS atamalarında yer alabilmek için çırpınırken, zaten nadir çıkan kurum atamalarında 4001 kodu ile her isteyenine gelebilmesini sağlayan, aç gözlü yüksek puanlı farklı branş mezunu zalimlerin KADRO YAKARAK kurumu birkaç içinde terk edip gitmelerine fırsat veren basiretsizlere ne demeli? 2013 Yılında Bakan Faruk Çelik bir twitter mesajında "4001 Ailesi biz size güvenerek İşkur'a 713 kişi aldık ama siz ilk 7 ayda yüzde30 unuz İşkur'dan ayrılarak Bizi terk ettiniz. Duyurulur." demişti! Aynı sorun bugün de devam ediyor!

SGK'da EYT Yangınıını söndürmek için ne yapmalı?

-EYT Yangınıını söndürmek için acil seferberlik ilan edilmeli. Son 10 yıl içinde emekli olan uzman SGK Personeline cazip şartlar eşliğinde geçici görev çağrısı yapılmalı! Emekli uzman SGK personeli ikamet ettiği yere en yakın SGK Müdürlüğünde geçici görev alarak emeklilik dosyası kapatmaya başlamalı.

-Diğer kurumlardaki SGK mevzuatına hakim personelin talebi halinde teşvik ödemesi ile SGK kurumuna geçici görevlendirmeleri yapılmalı.

-SGK çalışanlarının 666 sayılı KHK ile eksiltelen hakları iade edilmeli.

-Fazla mesai ücretleri anlamlı bir zamlarla yükseltilmeli. Maaş ödemelerinin en az ikiye katlanacağı kadar artabilme yolu açılmalı.

-SGK çalışanlarına seyyanen teşvik zammı yapılmalı.

-KPSS atamalarında SGK hizmet birimlerine 3004 kodlu Sosyal Güvenlik mezunları ile İİBF mezunlarına yer verilmeli. 4001 kodu açılmamalı, kadro yakma ihtimali sert önlem ve ceza şartı ile önlenmeli.

-KPSS atamaları için SGK kurumuna özel acil kontenjan açılmalı ve norm kapasite oranı en az yüzde 75'e çekilmeli.

Yoksa bu EYT yangını hemen sönmez ve 14 Mayıs'ta sandıkları da tutuşturur! Benden uyarması....

Kamu Hizmetleri Çakma Kadrolarla Yürütülemez!

Milletimizin, hemen her iş ve süreçte en kolay ve kestirme yolu bulup çıkarma yeteneği, bürokrasi üzerinden kamuya sirayet edince kötü ve bulaşıcı bir hastalığa dönüşüyor!

Mevzuat zorluğu ve karar alma süreçlerindeki uzamalardan sıkılan bürokratlarımız, özel şartlara binaen verilen ruhsatları bağlamından çıkararak adeta takla attırıyor ve devletin kendi kurallarına karşı by-pass yolları açıyorlar!

Bunun en tipik örneğini Aile Bakanlığında görüyoruz! Yetiştirme yurtlarındaki evlatlarımızın eksik kalabilen derslerine dışarıdan takviye için düşünülen ekders ücreti karşılığı geçici öğretmenlik hizmeti ruhsatını altüst ederek; hemşire, sosyal hizmet uzmanı, psikolog, büro elemanı gibi farklı

mesleklerden personeli 8-5 mesai sistemine göre istihdam ediyorlar! Görüntüde sadece ekders hizmeti yer aldığından normal maaşlarını vermiyor, izin ve rapor gibi en temel çalışan haklarını kullandırmayıp büyük bir emek sömürsüne, modern zaman köleciliğine imza atıyorlar!

Ekdersli, ücretli, fahri hoca, usta öğretici adları altında devletin kendi kurallarına ve İş kanunu ruhuna aykırı uygulamaları Milli Eğitim Bakanlığının okul ve Halk Eğitim Merkezlerinde, Diyanetin Kur'an Kurslarında, Gençlik ve Spor Bakanlığının EYS Antrenörlerinde de görüyoruz! Bu grupların hepsi iş güvenceleri olmadan, mesleklerinin izzet ve şerefine yakışır seviyede kadrolu memurlar gibi maaş alamadan, yıllık izin, doğum, süt, ölüm, hastalık gibi en temel izin ve rapor haklarından mahrum şekilde, mobbing baskısıyla çalışmak zorunda bırakılıyorlar! Devletimiz Ücretli Öğretmenlere yetki verip çocuklarımızın başında sınıfa alıyor ama öğretmen kimliğini teslim ederek Öğretmenevi gibi tesislere girmesini uygun bulmuyor! Güya geçici ihtiyaçlar için tahsis edilen bu statüden 20 yıldır çalışıp emekli olacak kadar uzatılanlar var! Üstelik emekli bile olamıyorlar, çünkü prim günleri aşırı eksik kalıyor! Anlayacağınız bu kadroların hepsi "çakma" çözümlerle hem saygınlığını yitiriyor hem de mensuplarını aşırı derecede mağdur ediyor!

Kamuda çakma memur çözümleri ile iş yapmanın en yaygın şekli taşeron sistemidir! Sizin normal kıyafetiyle tam yetkili sandığınız İtfaiye, Zabıta, Hemşire, Ebe, Mühendis gibi arkadaşlar aslında imza yetkileri, iş güvenceleri, kanuni sorumlulukları tam olmayan çakma memurlar olabilir! Zabıta olarak görev yaparken müdahale ettiğinde vatandaşa karşı yetki aşımında bulunan, can güvenliği risk altında görev yapan zabıta var! Bizzat hazırladığı projenin altına yetkili olarak imza koyamayan mühendis olur mu?

Taşeron sistemi, neredeyse insanlık tarihi kadar eski olan ebe-hemşirelik mesleklerini dahi değersizleştirerek, ASM Grup Elemanı adıyla kimliksiz bir ucubeye çevirmiştir! Sağlık Bakanlığı asli görevi olan sağlık hizmetini Aile Hekimlerine taşeron sözleşmesiyle devrettiği gibi, sağlık hizmetinde çalışacak olan ebe, hemşire, büro elemanı gibi meslek mensuplarını da ASM Grup Elemanı adıyla alt taşerona bağlamış, tamamını Cari Giderler çuvalına tıkmıştır! Yılların sağlık personeli artık sağlıkçı bile değil Grup Elemanı adıyla çağrılmaktadır. Böyle olunca işyeri huzuru ve mesleki saygınlık kalır mı?

Taşeron sistemi kamunun her yerinde çalışanlar için birer facia tablosuna dönmüştür! Çakma kadrolar şeklinde istihdam edildikleri için mesleki görev ve yetkilerini tam icra etmeleri asla mümkün olmamaktadır. Mesela karayollarında bütün asli iş ve görevleri yaptıkları halde işçiler fiilen yok sayılmakta, hak ettikleri özlük haklarından mahrum bırakılmakta ve "müşavirlik" ihaleleri altında emekleri ziyan edilmektedir.

Çoğunluğu Belediyelerde olmak üzere taşeron kadro hastalığından mustarip 873 bin personel olduğu söyleniyor. Hemen her bakanlık ve kurumda olmakla beraber, aşağıdaki başlıklarda toplanıyorlar:

- Madde 83 /2 numaralı alt bendi Danışmanlık, HBYS, Çağrı Hizmetleri,
- Madde 127 yüzde 70 engeline takılanlar,
- Madde 24 Belediye şirket çalışanları ve il özel idareler,
- 2019 yılında işten çıkartılan belediye şirket elemanları ve sözleşmeli memurlar,
- Madde 18: 4 Aralık mağdurları,
- Sağlık Bakanlığı ASM Grup Elemanları
- Vakıfbank güvenlik personeli

Gördüğünüz gibi taşeron şartlarının korumasızlığından dolayı 2019 yılında işten çıkarılan sözleşmeli Belediye işçi ve memurları da var. Siyasetin kavgasına kurban edilen emekçilerden bahsediyoruz. Bu insanların işlerine bir şekilde geri alınacakları sözü Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından bu yılın Ocak ayında ilan edilmişti. Hepsi umut ve endişe ile bu sözün yerine gelmesini bekliyor.

Taşeron sistemi nitelikli kamu hizmet meslekleri için kötü ve zararlı bir hastalıktır! Hizmetin sağlığını, kalitesini ve güvenilirliğini düşürür. Vatandaşın muhatap olduğu kişi ile belgede imzası olanların aynı olmadığı sahtecilik kokan şaibeli işlere yol açar! Bu usul kamu meslekleri için derhal terk edilmelidir.

Kadim devlet geleneğimize çakma ve yetkisiz kadrolarla hizmet vermek yakışmaz. Devletimiz, hizmetini gördürdüğü taşeron veya ücretli tüm personelin hakkını tam olarak verebilecek güçte ve zenginliktedir Elhamdulillah! Basiretsiz bürokratların insan onur ve haysiyetiyle uyuşmayan cin fikirli vicdansız çözümlerine, yetki verdiğimiz siyasiler artık kulak tıkamayı ve doğru usulle çözüm istemelerinin zamanı çoktan gelmiştir!

Bağ-Kur'lunun Çilesi Ne Zaman Bitecek?

Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu, yani hepimizce bilinen adıyla Bağ-Kur, 1971 yılında 1479 sayılı kanunla kurularak 1 Ekim 1972'den itibaren ülke çapında hayata geçti. Bağ-Kur kanunu 1979 yılında 2229 sayılı kanunla büyük ölçüde değiştirildi.

Bağ-Kur yasasındaki hükümlere ve o zamanın şartlarına bakınca, Etnaf ve Sanatkâr ile Çiftçilerin nasıl bir cendereye sokulduğunu daha iyi anlıyoruz!

Büyük ölçüde yasal değişikliğin yapıldığı 1979 yılında, Türkiye'de ortalama yaşam süresi sadece 61,91 idi! Bağ-Kur'lu kadınlara reva görülen prim ödeme süresi 25 tam yıl, yani 9.000 gün ve en az 50 yaş şartıydı. Erkeklerin de 25 tam yıl (9.000 gün) ödeme şartı ile en az 55 yaş şartı konulmuştu. Her hangi bir nedenle 25 yıl ödeme yapamayanların yaş haddinden (kısmi emeklilik) yararlanabilmeleri için de en az 15 yıl yani 5.400 gün prim ödeme şartı ile birlikte kadınlarda 55, erkeklerde 60 yaş şartı konulmuştu. Anlayacağınız sistem neredeyse Bağ-Kur'lunun hiç emekli olamadan çalışıp ölene kadar prim ödemesi üzerine kurulmuştu! Sonraki yıllarda kadınlara biraz merhamet edip asgari prim ödeme

süresini 20 yıla yani 7.200 güne indirdiler.

TBMM’de görev alan o zamanın Vekilleri, nasıl bir kanaat ile Bağ-Kur’lu küçük esnaf ve çiftçileri devlet gibi, holding gibi güçlü ve zengin görmüşlerse artık, Emekli Sandığı ile aynı şartları dayatmışlardı! Devlet kendi memurunun primini 25 yıl kesintisiz ödemeye muktedir olabilir ama, esnaf ve sanatlara böyle ağır bir yük bağlamak için vicdanlarını tatile çıkarmaları gerekmiştir herhalde!

Hâlbuki ilk kurulan sigorta kurumu SSK’ya bağlı çalışan işçilerin emekli olabilmesi için, kadınlarda 20 yıllık sigorta süresi dâhilinde en az 5.000 gün, erkeklerde 25 yıllık sigorta süresi içinde en az 5.000 gün prim yatırılma şartı vardı. 5.000 gün yaklaşık 14 yıl ediyor! Kadınlarda 6 yıla kadar, erkeklerde ise 11 yıla kadar boşluk verme ve işsizlik halinde müsaade ediliyordu. İşçi ve esnaf arasında bu kadar büyük bir iltimas farkının olması, elbette kabul edilebilir ve adil bir yaklaşım değildir!

Bir işçinin çalışmadığı dönemde maaşı ile birlikte SSK prim ödemesi de duruyordu. Bağ-Kur’lu esnaf ise o ay doğru dürüst ciro yapmasa ve hatta dükkânını geçici olarak kapatıp evinde otursa bile, Bağ-Kur prim ödemesi zerre miktar esnemiye ve eksilmiyordu. Prim seviye basamakları yukarı doğru re’sen veya talep halinde yükselebiliyor ama aşağı inmesi mümkün olmuyordu. Bağ-Kur prim borç sayacının durması için tek çare Vergi Levhasını iptal eder gibi işyerinin kapanışını Bağ-Kur’dan da yaptırmasıydı. Oysa işsiz kalan bir işçinin son SSK priminden itibaren birkaç ay daha ücretsiz sağlık hizmeti alabilmesi mümkündü. Sadece prim ödenmediği için 5.000 gün sayacı duruyordu. Ama Bağ-Kur’lu esnafın borcu gözüktüğünden sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanmasına izin verilmiyordu. Sonradan çıkan zorunlu GSS (Genel Sağlık Sigortası) ve işsizlik fonu destek ödemesi de işçiler için ayrıca pozitif bir fark oldu.

Bağ-Kur tescili zorunlu değilken, ödeme ve emeklilik şartlarının ağırlığı nedeniyle pek tercih edilmediği için, Vergi Daireleri ve Esnaf Odalarının kayıtları ile eş zamanlı re’sen zorunlu tescil kuralı getirildi. Bu borçtan kaçınamayan esnaf, bu sefer de 12 basamaktan en düşüğü olan 1. basamak seviyesinde sabit prim ödemeye başladı. Zaten ihtiyaç duydukları sağlık hizmeti için bu seviye yeterli geliyordu. Bağ-Kur tekrar esnafın aleyhine yeni kural çıkararak, 6. basamağa kadar re’sen zorunlu tescil dayatmasına başladı. 7.-12. basamaklar için de iki yılda bir isteğe bağlı yükseltme imkânı verdiler.

Bağ-Kur’un pençesine düşen esnafın hali, tıpkı Boa Yılanının sarmaladığı Ceylan yavrusu gibidir! Çünkü her nefes alıp verişinde çember daha da daralır! Asla genişleme imkânı vermez! Mesela 7. seviyede prim ödeyen esnafın işleri kötü gittiği, dara düştüğü bir durumda, gelir kaybı yaşadığını ispat ile beyan etse de Bağ-Kur prim basamağı asla düşürülmez! Prim tutarında azaltma mümkün değildir! Ödemeden kurtulmanın tek yolu iflas beyanı ile resmi kapanış veya işyerini başkasına resmi satışla devir yapmasıdır. Ödediği prim miktarına e süresine nispetle bağlanan emekli maaşının, diğer emeklilere göre hep düşük kalması da ayrı bir haksızlık boyutudur.

Sigorta primleri açısından SGK tarafında fazla fark olmasa da ödeyen açısından önemli bir tutar dengesizliği vardır. Son değerlere göre SGK primi için işçinin asgari brüt maaşından 1.401 TL kesilir. İşverene düşen ek pay ise 1.551 TL’dir. SGK tutarında bu bölüşme yapıldığından, iki tarafa da rakam ağır gelmez. Ama Bağ-Kur’lu esnaf kendi işinin süresiz mesaili işçisi olduğu gibi, SGK priminde de kendisinin patronu olarak 2.952 TL tutarındaki tüm ödemeyi çaresizce üstlenir. Bu rakamdan kaçış veya indirim de yoktur!

Zaten işyeri kirası, elektrik, doğalgaz, su gibi işletme giderleri hep “Ticari” oldukları, yani patron ve zengin görüldükleri gerekçesiyle katlamalı tarifieden uygulandığından, esnafın nefes alacak hali kalmadı artık!

Türkiye’de mütevazı sermayeler ile kurulan ve çoğu kez aile işletmesi niteliğinde bulunan esnaf ve sanatkâr teşebbüsleri ile tarım alanında yerel üretici olmak, artık kahramanlık boyutundan da çıkarak

delilik haline getirildi. Bu gidişin sonu bütün yerel işletmelerin kapanması ve sermayenin büyük ve zalimce davranan güçlere aktarılmasıdır. Tarım kesiminin kendi ihtiyaçları için bile üretim yapması daha zararlı hale gelmiş, süpermarketlerden alışveriş yapmak köylüler arasında bile standart olmuştur.

Sermayenin hızla büyük denizler gibi dipsiz kuyulara akması ve toprakları sulayan dere ve nehirlerin adeta kurumasının acı faturasını hep birlikte yaşamaya başladık farkında mısınız? Sayıları iki elin parmaklarını geçmeyen dev market zincirleri perakende ve toptan tüketim piyasasıyla vahşice oynuyor ve tükenmez bir iştahla kar etmek için bizlere varlık zamanında dahi yokluk ve pahalılık yaşıyorlar. Küçük esnafın aradan çekilmesi, halkın daha çok sömürülmesine, devletin de acizlikle seyretmek zorunda kalmasına yol açıyor.

BAĞ-KUR'lu esnaf, sanatkar ve tarım müteşebbislerini kurtarmak ve korumak için neler yapılmalı?

1- Bağ-Kur ile SSK arasındaki zorunlu prim gün sayıları farkı düşürülmeli, SSK ile aynı şartlarda sabitlenmelidir.

2- Esnafıktan vazgeçen, işyerini sağlık veya ekonomik nedenlerle kapatan veya devreden kişilerin, SSK'ya geçmeleri halinde uygulanan son 3,5 yılın (1261 gün) SSK primli olma şartı askıya alınmalı, prim gün sayıları yeterli ise emekli olabilmelerine imkan verilmelidir.

3- Ekonomik darlığa düşen veya sağlığı bozulan esnafın işyerini geçici yada sürekli olarak kapatması halinde Bağ-Kur ödemeleri durmalı, GSS devreye girmeli ve en az SSK mensupları kadar sağlık ve işsizlik sigortası desteği verilmelidir.

4- Küçük esnaf ve sanatkârlar ile tarım müteşebbislerine uygulanan "ticari" sınıf doğalgaz, su, elektrik gibi giderlerinde; finansal büyüklük, işyeri ölçüleri, çalıştırılan insan sayısı gibi kriterlere değişen insaflı tarifeler uygulanmalıdır. Korkudan ışığını açamayan, buz gibi işyerinde çalışmak zorunda kalan esnafın gözetilmesi lazımdır.

5- Vergi kaydı ve esnaflık tescilini 8 Eylül 1999 tarihinden önce başlatan fakat çeşitli nedenlerle Bağ-Kur tescilini yaptıramayan (mesela Gölcük Depremi nedeniyle o bölgeler ve Düzce civarındaki şartlar) esnafa Bağ-Kur tescilini makul rakamlarla aynı tarihlere çekme imkanı verilmeli, böylece son EYT yasasından faydalanma yolları açılmalıdır.

6- Yerel işletmeleri koruyan belediye hizmetleri ve kamu imkanlarında kolaylıklar sağlanmalıdır.

7- Esnafa dayatılan fahiş fiyatlı aylık beyanname giderlerinde, iş için kullandıkları araçların sigorta, vergi vb. masraflarında indirimler gelmelidir.

8- Esnafın zorunlu kayıt ile harç yatırmaya maruz kaldıkları Odaların ne yaptığı belirsiz ağalar tarafından şahsi derebeyliklere dönmesi önlenmelidir. 20-30 yıl boyunca çöreklenen başkanlıklara zorunlu süre sınırı getirilmelidir.

Sonuç olarak; Esnaf ve sanatkarlarımız ile tarım üreticilerimiz memleketin öz sahiplerinden ve maddi-manevi kalelerinden! Onların soyunu tüketen her türlü oluşuma karşı durmalı, insanlarımızı girişimcilikten soğutan ve korkutan bütün haksızlıkları gidermeliyiz. Yoksa yetişen her gencimiz sanat, ticaret ve tarımda şansını denemek yerine kapağı Devlete atmak için çalışacak ve gereksiz bir rekabet içinde boğulup kalacaktır. Esnaf ve tüccarımızın varlığı ve devamı beka meselesidir! Dahası var mı?

Çek Yasasından Esnafa Kırk Satır mı Kırk Katır mı?

Sınırlı bir girişimcilik denemesinin dışında, hayatım boyunca işçi veya memur statüsünde çalıştım. O yüzden esnaflık ve tüccarlıkla ilgili anlamlı seviyede bilgi ve tecrübe sahibi değilim. Genellikle sosyal ve manevi derinliği olan toplumsal meseleler veya emekçilerin haklarına yönelik ihlallere karşı, imkanım ölçüsünde yazdım ve konuştum. Esnaf ve tüccarlarla ilgili en iyi bildiğim konu maruz bırakıldıkları Bağ-Kur eziyeti ve haksızlıklarıdır. İnşallah sonraki yazılarımdan birisini de Bağ-Kur ve ayrıntılarına ayıracağım.

Bağ-Kur için araştırıp sosyal medyada yazınca, esnaf ve tüccar dostlardan “Hocam sen bize çek yasasıyla yapılan işkenceyi bir bilsen!” şeklinde bilgi ve sitemler gelmeye başladı. Önceleri tıpkı ehliyet affını talep edenlere karşı takındığımız, “Hem alkolle araba kullanmış hem de af istiyor şuna bak!” tavrına benzer şekilde, “Adam çekini ödememiş, alacaklısını zora sokmuş, Devlet de hesap sorunca yüzsüzce şikayet ediyor!” gibi bir algı etkisiyle pek ilgilenmedim. Ama gelen tepkilerin yoğunluğu ve haksızlık iddialarına da bigane kalamadım ve konuyu etraflıca araştırdım. Gerçekten de “Yuh artık bu kadar da olmaz!” dedirtecek bir haksızlık, dengesizlik, hoyratlık ve apaçık zulme dönen sistematik bir esnaf düşmanlığı gördüm!

2018 yılında ABD ile aramızda yaşanan Rahip Krizi odaklı döviz ve piyasa dalgalanmasına kadar, 5941 sayılı Çek Kanunundaki garabetten fazla kimse etkilenmiyordu. Piyasada çekle iş yapan esnaf ve tüccarların geçmişten büyüyerek yükselen iş hacmi ve güçlü ilişkileri, hak edilmiş güvenle kazandıkları saygınlıkları sayesinde, nahoş durumlar pek yaşanmıyordu. Bilerek karşılıksız çek yazma alçaklığını gösteren dolandırıcıların, en fazla tek atışlık vurgunları yaşıyor ve onlar da hemen mimlenip piyasadan itiliyordu. Çek yasasının karşılıksız çek yazanlara nasıl işlediği ise fazla bilinmiyordu.

Özellikle mal ve ürün satışına dayalı ticaretin, hammadde aşamasından son tüketiciye teslimine kadar olan seyr-i seferine, çok sayıda kişi ve işletmenin dahil bulunduğundan, zincirin her hangi bir halkasında meydana gelen her sıkıntı diğer unsurlara da negatif etkiyle yansımaktadır. 2018 yılında ülkemize yapılan döviz temelli ekonomik saldırının neticesinde, mal ve hizmet piyasasının her aşamasında sarsıntılar, sipariş iptalleri veya ödeme güçlükleri yaşandı. Alacağına dayanarak çekle vadeli borçlanan esnaf ve tüccarların planladıkları ödeme dengesi bozulduğu için, vadesi gelen çeklerinin karşılıklarını banka hesaplarına koyamadılar.

Rahip krizinin kötü etkileri silinemedi, 2019 yılı sonuna doğru başlayan pandemi sürecinde, piyasalarda anormal bir daralma, satış iptalleri, üretim ve tedarik güçlüğü, lojistik aksaması gibi çok yönlü sorunlar fırtınası yaşandı. Dünya genelinde idari ve ekonomik kapanmalar oldu. Pandemi atmosferi, zaten beli bükülmüş ve dengesi bozulmuş olan esnaf ve tüccarların üzerinden silindir gibi ezdi geçti. Sonuçta, vadesinde ödenemeyen çek sayısında patlama etkisi oldu. Bugünlerde dosyası tamamlanmış ve kesinleşen hapis cezası infazı bekleyen kişi sayının 120 bini geçtiği biliniyor. Süreci devam eden dosyalarla birlikte çek yasası mağduru sayısının 400 bin civarında olduğu söyleniyor.

Esnaf ve tüccarın sadece şahıs ve şirketlerden alacağını tahsil edemediği için dara düşmedi. Kamu kurumlarından alacakları olan bütün tedarikçiler taşeron sözleşmeli personel ödemeleri hariç hemen her alacağını normal süresinde tahsil edemedi. 2-3 yıla kadar sarkan ödemelerin, hiperenflasyon etkisiyle buharlaşan alım gücü yıkımı daha da derinleştirdi.

Papaz krizi ve pandemi dönemi, her ne kadar anormal gelişmeler de olsa alacaklılar açısından yapılması gerekeni değiştirmeyeceği açıktır. Alacağını tahsil edemeyen kişiler yasal sürece başvurdıklarında, sonradan kendilerini de buna pişman edecek kadar garip ve zalimce kamu davranışları silsilesini de başlatmış oldular.

Devlet için hep söylenen bir söz vardır: “Devletimiz kadimdir. Atını nallamayı, itini bağlamayı iyi bilir!” Çek Kanunu uygulamasında Devletin bu özelliğinden ve kalitesinden uzaklaştığını, mazlum ile zalim, mağdur ile dolandırıcı arasındaki farkı gözetmeden topyekûn yıkıcı ve anlayışsız bir yol izlediğini, Çek yasası tuzağına düşen borçlu ve alacaklı yüzbinlerce vatandaşımız acı bir tecrübe ile gördü!

Alacağını tahsil edemeyen birisi, her ne kadar kanunsuz ve uygunsuz bulsak da çek-senet mafyasına müracaat ettiğinde neler oluyor? Alacaklı adına tahsile giden mafya elemanı borçluyu tehdit ve taciz ile ödemeye zorluyor. Tahsil edebildiği miktarın içinden bir kısmını alacaklının rızası ile hizmet bedeli olarak kendisi alıyor.

Çekini tahsil edemeyen alacaklı, Devletten yardım için başvurduğunda ise Mafyadan daha beter bir sürece düşmüş oluyor! Çek kanunu gereği çeki yazılan borçluya özel dosya açılıyor ve hemen kendisine şu meyanda tebligat yapılıyor: “Çekinin vadesi geldiğinde karşılığını hesaba koymadığın için doğrudan suçlusun! Neden ve nasıl olduğu Devleti ilgilendirmez. Borcunu ödemek için sistemin sana her hangi bir destek teklifi yoktur. Ne kadar temiz bir ticari sicilinin olduğu da önemli değildir. Kırk yıllık dolandırıcı ile, ilk defa çeki yazılmış bir esnafın Çek Yasası açısından zerre kadar farkı yoktur! Seni 1500 gün adli para cezasına çarptırıyorum! Bu parayı Devletin maliyesine yatıracaksın. Borcunun miktarından düşülmeyecek ve alacaklına da ödeme yapılmayacak! Eğer verdiğimiz süre içinde yatırmazsan seni doğrudan 5 yıl hapis cezasına verir ve hemen infazını uygulayım”

Devlete başvuran çek alacaklısının bütün işi borçlunun bilgisini ve şikayetini bildirene kadardır. Devlet çek alacaklısına tahsil ettiği para cezasından ödeme yapmaz. Borçlunun ödeme yapabilmek için neye ihtiyacı olduğuna bakmaz. Alacaklı sadece borçlu getiren bir aracı gibidir. Alacaklının bozulan ticari dengesini düzeltmek için de çek ilişkisiyle ilgili bir süreç başlatmaz. Alacaklı şikayetinden vazgeçse de borçlunun yakasını bu cezayı tahsil edene kadar bırakmaz!

Çeki yazılan esnaf veya tüccar Devlete haraç öder gibi cezasını yatırdıktan sonra adli takibattan kurtulur. İcra ve haciz yönüyle borçlunun işlem yapabileceği bir varlık kaydı olmadıkça kimse rahatsız etmez. Alacaklı zaten zora giren ödemesini para cezası veya hapis yatırdığı borçludan tahsil imkanı da bulamaz.

Zaten işi gücü dolandırıcılık olan tiplerin icra-haciz takibine karşı tedbirleri baştan bulunduğu için Çek Yasasının öldürücü darbe vurduğu kesim namuslu ama dara düştüğü için ödeme güçlü yaşayan esnaf ve tüccarlardır. Üstelik, çek yasasının yıkıcı tahakkümünden borçlu tüzel kişiliğin yani şirketin tüm ortakları da ayrı ayrı işlem görürler. Bir kişilik cezanın hisse oranlarına göre ortaklar arasında dağıtılması bile yapılmaz. Hepsi ayrı ayrı tam cezalara çarptırılır. Bir defa bile bu muameleye maruz kalan şirketlerin ayakta kalması imkansız derecede zorlaşır. Yani Çek Yasasının kucağına düşen şahıs veya şirketlerin iflah olması, toparlanıp ekonomiye katılması hayal kadar uzaktır.

Bu garip ve zalim uygulamanın pençesine düşenlerin sayısı yüzbinlere ulaştınca TBMM'de 2021 yılı 7. ayında bir torba yasa teklifi ile çek yasası mahkumlarına hapis cezası infazını 30 Haziran 2022'ye kadar erteledi. Pandemi süresinin uzaması ve ekonomik krizin derinleşmesi yüzünden, Çek Yasası mağduru dosya sayısı 300-400 binlere kadar ilerledi. TBMM ve Hükümet soruna kalıcı çözüm aramak yerine, adeta pansuman tedbirler alır gibi yine infaz öteleme tarihini 31 Temmuz 2023'e kadar uzattı.

Çek Yasası faciasını durdurmak ve tekrarını önlemek için neler yapılmalı?

1. TBMM tarafından acilen yasal düzenleme yapılarak süreci biten ve devam eden dosyaların hapis cezası ile infazı kalıcı durdurulmalıdır.
2. Çek kağıdı bir senet değildir. Senet gibi kullanılması hemen yasayla önlenmelidir. Bankalar verdikleri çek kağıtlarının ardında sağlam durmalı ve karşılığı olmayan, teminatı bulunmayan çeklerin piyasada dolaşmasına mani olmalıdır. Çek karnelerini karşılıksız ve garantisiz vermemeleri, kesilen çeklerin mutlaka ödeneceği tedbirleri almalıdır.
3. Devlet, kendisine bir ödeme sorunuyla ilgili müracaat edildiğinde hemen çek-senet mafyası gibi ceza kesme ve tahsil eme derdine düşmemelidir. Ödeme güçlüğü yaşayan tüccar veya esnafın ticari sicilini bilirkişiler eşliğinde değerlendirmeli ve dosyanın talihsiz bir ticari zorluk mu yoksa dolandırıcılık mı olduğunu tespit etmelidir.
4. Dolandırıcılık halinde alacaklının haklarını önceleyerek tahsil ve cezalandırmaya gitmelidir. Dara düşen esnaf ve tüccar vakasında sorunun nereden kaynaklandığı analiz edilmelidir. Özellikle kamu kurumlarının ödemelerini geciktirmesi gibi bir neden bulunduğu, yaptırımlı yazışma ile kamudan alacak tahsilatının sağlanması ve dosyadaki alacaklıya transferi yapılmalıdır.
5. Dolandırıcılık dışındaki çek dosyalarında ağır para ve hapis cezaları verilmemelidir.
6. Piyasa şartları yüzünden ödeme güçlüğü çeken esnaf ve tüccarların kayıtlı vergi ve gelir beyanları, yanlarında çalıştırdıkları işçi sayısı gibi kriterler gözetilerek cansuyu niteliğinde ekonominin destek paketlerinden yararlandırılmalı, ödeme takvimleri iyileşinceye kadar kamu idaresinin yakın gözetiminde tutulmaları sağlanmalıdır.
7. Karşılıksız çıkan çeklerin ödenmesi için borçlu tarafından teklif edilen ödeme takvimimin alacaklı hakları ve piyasa şartları çerçevesinde anlaşılabilir noktaya çekilmesi için mali arabuluculuk sistemi kurulmalı, sistemin işlerlik ve güvenlik takibi Devlet tarafından yapılmalıdır.

Sonuç olarak;

Bu haliyle Çek Yasası uygulamasının makul ve sürdürülebilir bir yaptırım mekanizması yoktur. Piyasayı boğan ve iflah ettirmeyen, Devletin iyileştirici yönünü yok eden ve mafyadan beter davranış çizgisine taşıyan bu kanun ve ilgili mevzuatı acilen değişmelidir. Bankaların kolay ve risksiz kar

odaklı keyfiyetlerine son verilmeli, bastırdıkları çeklerin namusundan ve işlerliğinden evvela bankalar sorumlu tutulmalıdır. Esnaf ve tüccarımıza hayatı dar eden, girişimciliği öldüren bu yapının acilen düzeltilmesi için gereğini Sayın Cumhurbaşkanımızdan ve Meclisimizden bekliyoruz.